

19. feb. 1844

FAKTA

Dato:

19. feb. 1844

Sidetal:

Dagbog B, side 72-74

Dagbogens placering:

Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.

KKS14024

Trykt udgave:

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 205-

206

TRANSSKRIFTION

Fastelavns Mandag 19 Febr 44.

Der er en farlig Klippe, hvorpaa mangan Maler strander – den heder: Kjedsommelighed. Ogsaa jeg gaaer den grumme nær. Hvor sjældent seer nogen mit Maleri med Glæde, med synlig Fornøjelse, uden en og anden, der forstaaer sig paa Reflexer, varme og kolde Farver o s v. Det kan være meget fortreffeligt, og jeg troer selv, at Maleren kun var lidet tjent med et Publicum, der slet ikke havde et øvet Øie. Men jeg vilde dog saa gjerne, at mine Malerier ved deres Stemning mere end ved deres Teknik skulde være istand til at interessere. Dette er vist uopnaaeligt, thi fra først jeg begyndte at male, har dette været mit kjæreste Ønske, og jeg har endnu ikke seet det realiseret – eller kun en Tilnærmelse hertil. Malere og Kunstkjendere have tit og maaskee for tit rost mig – Publicum har stadig kjedet sig, og ønsket: flere Træer og: noget Levende. Have jeg end ikke savnet Opmuntring •73• af vægtige Stemmer, saa vil jeg dog tro, en ringe Yttring af Publicums Glæde vilde ganske anderledes opmuntre og opflamme mig. Men det maatte rigtignok være sand Glæde og ikke det Honningsmiil, hvormed hvert sukkersødt Billed fra Bærenzens Institut og utallige andre Væmmeligheder modtages. Den Overbeviisning, at jeg gjør Andre en virkelig Glæde er en langt skjønnere Løn, end [overstreget: selve] Bevidstheden om at have fuldendt selv det allerbedste Kunstværk, der kun var tilgængeligt for det øvede Øie. Jeg seer det med mine Tegninger. Jeg vilde hellere end gjerne tegne Billeder til Alverden, men standses altid ved Tanken om at de Mænd, hvis Dom jeg agter høiest, anseer disse Ting for Narrestreger og Tidsspilde. De gjør min Kunst til et Arbeid og jeg vilde have det skulde være en Lyst, hvad det aldrig kan blive: at arbeide paa en Ting, man veed, Faa eller Ingen ændser, naar den er færdig. Disse Faa kunne ikke glæde dem ved mine Arbeider uden som Ting, der love bedre Efterfølgere; men de tage Feil. Den er alt for megen Dovenskab, Flygtighed, Mangel paa Udholdenhed og skarpt Syn til, at jeg nogensinde vil drive det til en saadan Teknik som vore bedre Kunstnere for Øieblikket •74• have. Naar jeg maatte lege mig igjennem Livet med Pensel og Farver til Legetøi, da skulde der maaskee komme et og andet Glimt, der nu qvæles af den forbandede Pligtfølelse, der aldrig har skabt det Ringeste, der er værdt at nævne, hverken i Livet eller i Kunsten. Saa! der fik Pligterne et Tryk – men de kan ikke vente Andet af mig, da de bestandig vælter dem kun halvt over mig, lader Fristelsen netop forstærkes til at sætte dem til side, og lader mig bestandig være i et Pløre af Ting, jeg kunde gjøre; men herefter gjør jeg det slet ikke!!!

72.
Norden har fortælt mig, og føler: ^{som Lykke} Slig en for hvidne
Dæve, ja, de kan rigtig nok kjerttet presses lidt sam-
men og en Tæve stige - den gaar ikke over Bræden,
finder ikke sin gamle Vei ned over Hinden, thi ogsaa
her maa jø føle: Barmet er borte, og der med: den
Lindring og Velsignelse, der ligger i stille Grad.

Fastlærens Mandag 19 Febr 44.

Der er en færlig Klippe, hvoraa mangen Maler
stræver - den hedder: Kjedsommelighed. Og saa jø
gaar den grimme ned. Hvor sjældent sees nogen
mit Maleri med Glæde, med virkelig Fornøjelse,
uden en og anden, der forstær sig paa Nofleser,
vaarme og kalde Fæver o s v. Det kan være meget
fortreffeligt, og jø trøer selv, at Maleren kun var
lidt kjent med et Publikum, der slet ikke havde et
øret Øie. Men jø vilde dog saa gjerne, at mine
Maleries ved deres Stemning mere end ved deres
Teknik skulde være istand til at interessere.

Det er vist uopnaeligt, thi fra først jø begjænte
at male, har dette været mit kjæreste Ønske, og
jø har endnu ikke set det realiseret - eller kun
en Tilnærmelse herat. Malere og Kunsthjendene
have tit og maaskee for tit roet mig - Publikum
har stadig kjedet sig, og ønsket flere Træer og
møjet Levende. Har jø end ikke savnet Opium i Tønde

73
af vægtige Stemmer, saa vil jeg dog tro, en ringe
Uftring af Publikum's Glæde vilde ganske anderledes
opvæmte og opflamme mig. Men det maatte
riktig nok være sand Glæde og ikke det blanding
svind, som med hvert sikkerst Billed fra Ka-
serens Institut og utallige andre Væsenligheder
indtages. Den Overbevisning, at jeg gjør Andre en
virkelig Glæde er en lang skjønnere Løn, end
selv Berøstheten om at have færdigst selv det aller
bedste Kunstværk, der kun var tilgængeligt for det
væddes Øie. Jeg saa det med mine Tegninger.
Jeg vilde hellere end gjerne tegne Billeder til
Almanden, men standser altid ved Tanken om
at de Mænd, hvis Dem jeg agter høiest, anseer
disse Ting for Narrestroger og Tidsforbrud. De
gjør min Kunst til et Arbeid og jeg vilde have det
skulde være en Lyst, hvad det aldrig kan blive: at
arbejde paa en Ting, man veed, Faar eller Tager
ved sig, naar den er færdig. Disse Faar kunne
ikke glæde dem ved mine Arbeider inden som
Ting, der love bedre Efterfølgere; men de tage
feil. Der er alt for megen Daaenstak, Stijg-
thighed, Mangel paa Udholdenhed og skarpt Syn
til, at jeg noensinde vil dræbe det til en saadan
Technik som vore bedre Kunstnere for Gledelighed

74
have. Naar j maatte lege mig i gjennem Livet
med Pensel og Farver til Legetoi, da stundes
der maaske komme et og andet Glimt, der
mii gvaales af den forbandede Pliigt følelse,
der aldrig har skabt det Nærmeste, der er
værdt at nævne, hverken i Livet eller i Kunstten.
Saa! Saa fik Pliigterne et Fy Træk - men de
kan ikke vende Andet af mig, da de bestandig
velter den kin halvt over mig, lader Farvel
den net op forstærkes til at sætte den til side, og
lader mig bestandig være i et Plac af Ting,
j kunde gjøre; men herefter gjør j det allet
ikke!!!

25 Febr 1844

af desorte Riddere - af Ingemann. I 190

Og see! - imellem tuende Kæmpesjelle
En Tjeb og kumløs Afsind aakred sig,
Den skjulede kunnstij kan med tjende Fjelle,
Saa at den blev en klarerangtund Lij;
Da spændte han med overjordisk Vælde,
I mellem Klipperne forrændelig
Whjre Strænge, af Metaller blandet,
Og see! en Tjytleharpe for ham staudet.

Den Overdud i Atheren sig haved,
I Jordens Middelrumet den Plivle tog.